

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΩ-
ΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — 'Ο
Κάρολος Σεβρύ και η
σύζυγός του Ζελιμά,
έπιστρέφουν έπειτα ά-
πό πολλά χρόνια άπου-

οίας στη Γαλλία, με τό μοναδικό σκοπό νά μάθουν τί απέγινε κάποια κυ-
ρία τής άριστοκρατίας και τό παιδί της, την όποία μυστηριώδεις έχθροι
είχαν συμφέρον νά εξαφανίσουν, για νά σφετερισθούν τή μεγάλη της περι-
ουσία. Στο ίδιο όμως λεωφορείο μ' αυτούς ταξιδεύει κάποιος ύποπτος τύπος,
ένας Βλαιρώ, ό όποιος κατορθώνει νά πιάση κουθέντα με τό Σεβρύ και νά
μάθη τό σκοπό του ταξιδιού του, προσφέρεται δέ νά τόν έξυπηρετήσει και νά
τόν βοήθησει στις αναζητήσεις του. 'Ο Σεβρύ δέχεται εύχαρίστως, χωρίς νά
υποψιάζεται καθόλου τά καταχθόνια σχέδια του Βλαιρώ, ό όποιος του πα-
ρουσιάζεται με τό ψευδώνυμο 'Ιούλιος Κορνεφέρ. 'Ετσι οι ταξιδιώτες φθά-
νουν στο Βλαινκούρ. 'Εκεί ό Βλαιρώ κατορθώνει νά παρασύρη τόν Σεβρύ σε
ένεδρα τή νύχτα και τόν πνίγει στο ποτάμι. 'Η Ζελιμά, πού είνε έγκυος, μόλις
τόν βλέπει νεκρό ταραζεται τόσο, ώστε κάνει πρόωρο τοκετό, φέρονει στον κό-
σμο ένα κοριτσάκι και πεθαίνει στη γέννα. Δεκάξη χρόνια περνούν κ' ή κόρη
τής Ζελιμάς, ή 'Ιωάννα, ζή κοντά σ' έναν άγαθό άπόστρατο αξιωματικό,
τόν λοχαγό Βαγιάν, ό όποιος τήν έχει υιοθετήσει. Είνε δέ έρωτευμένη μ'
ένα νεαρό χωρικό, τόν 'Ιάκωβο, ό όποιος φεύγει εκείνες τίς ήμέρες για
νά ύπηρετήσει στρατιώτης. 'Εκεί κοντά, στα δάση του Μαρέλ, ζή ένας μυ-
στηριώδης άγριάνθρωπος, νέος κι' ώριός, ό Λυκογιάννης, του όποιου τό
μυστήριο άπασχολεί όλη την περιφέρεια. Μιά μέρα σε μιά συγκέντρωση
στον πύργο τής θαρώνης ντε Σιμέζ γίνεται συζήτηση σχετικάς και με-
ρικέες νέες άποφασίζουν, από περιέργεια, νά πάνε νά θρούν τό Λυκο-
γιάννη. Στο Βουνό όμως, ή κόρη τής θαρώνης 'Εριέττα, κινδυνεύει νά
πέσει σε μιά άβυσσο, μιά ό Λυκογιάννης τήν σώζει την τελευταία στιγμή.
'Από τότε ένα τρυφερό αίσθημα γεννιέται στις καρδιές των δύο νέων. 'Ε-
πειτα από λίγες μέρες ό Ρασίλ ντε Σιμέζ, ό αδελφός τής 'Εριέττας, ένας
διεφθαρμένος νέος, ό όποιος νοιώθει ένα παράφορο πάθος για τήν 'Ιωάν-
να, μιά νύχτα, πού ό θετός πατέρας της λείπει, μπαίνει με μιά σκάλα στο
δομάτιό της για νά τήν κάνει δική του. Τή σώζει όμως την τελευταία στι-
γμή ό Λυκογιάννης. 'Η 'Ιωάννα, όμως, νομίζει πως ό Λυκογιάννης είνε αυ-
τός πού τής έπετέθη και, άπελπισμένη, άφίνει μιά έπιστολή στο θετό πα-
τέρα της, στην όποία τόν κατηγορεί και πηγαίνει νά πνιγί στο ποτάμι.
Μά τή σώζει ό Λυκογιάννης κι' ένας άγνωστος κύριος, πού περνάει από
κει με τό άμάξι του, τήν παίρνει μαζί του άναίσθητη. 'Εν τώ μεταξύ ό
γαλλογερμανικός πόλεμος κηρύσσεται και οι Γερμανοί φτάνουν στο Μα-
ρέλ, όπου διαδραματίζονται τά γεγονότα αυτά.

(Συνέχεια από τό προηγούμενο)

— Κύριοι, είπε ό Γερμανός ταγματάρχης, με τόνο άγέ-
ρωχο, σας καθιστώ όλους ύπευθύνους για όσα συνέβησαν
προχθές.

— Γιατί; ρώτησε ό 'Ιάκωβος Βαγιάν.

— Πρώτον γιατί τό άποσπάσμα δέχτηκε την έπίθεσι εδώ
κοντά και δεύτερον γιατί είχατε χρέος νά προστατεύσετε
τούς στρατιώτες μας και δέν τό κάνατε.

— Με συγχωρήτε, κύριε, παρατήρησε ό 'Ιάκωβος Βαγιάν,
άλλά ξεχνάτε, μου φαίνεται ότι έχουμε πόλεμο και ότι
αυτό πού συνέβη προχθές στο δημόσιο δρόμο, είν' ένα πολε-
μικό περιστατικό.

— "Όχι! φώναζε παραφερόμενος ό ταγματάρχης, οι στρα-
τιώτες μας έπεσαν σ' ένεδρα και δολοφονήθηκαν από κα-
κούργους!

— Οι Γάλλοι πού πολεμάνε για τήν τιμή τής πατρίδας
τους δέν είνε κακούργοι! άποκρίθηκε μ' αξιοπρέπεια ό δή-
μαρχος.

— "Όσαν 'Ελεύθεροι Σκοπευταί, δηλαδή λησταιί!...

— Οι 'Ελεύθεροι Σκοπευταί είνε στρατιώτες και στρατιώ-
τες γενναίοι μάλιστα!

— Δέν τό παραδεχόμαστε αυτό! Ποτέ δέν θά τό παραδε-
χθούμε! φώναζε ό ταγματάρχης, χτυπώντας τό πόδι του
Μά φτάνουν πειά ή συζητήσεις... Νά τί θέλω: αρκετοί κά-
τοικοι του Μαρέλ, δώδεκα, καθώς μου είπαν, πήραν τά όπλα
έναντίον μας και ήσαν μαζί μ' εκείνους πού έπετέθησαν έ-

ναντίον του άποσπάσματος. Θέλω λοιπόν τούς ανθρώπους
αυτούς!

'Ο δήμαρχος ύψωσε τούς ώμους του κι' άπάντησε:

— Καί μήπως τούς έχω κλειδωμένους έγώ, για νά σας
πώ: Νάτοι!... Πάρτε τους!... "Αν τούς χρειάζεστε άπαι-
τήτως, κύριε ταγματάρχα, πηγαίνετε νά τούς βρήτε...

'Ο Γερμανός έγινε κατακόκκινος.

— Κύριε δήμαρχε, είπε, αυτοί οι άνθρωποι δέν βρίσκον-
ται βέβαια τώρα στο χωριό σας, αλλά όλοι τους έχουν οί-
κογένεια. Για νά τούς αναγκάσω λοιπόν νάρθουν νά παραδο-
θούν μόνοι τους, θά πάρω ένα άτομο από κάθε οικογένεια
ώς όμηρο. Μίλησα!... Τώρα σεις, κύριε δήμαρχε, πηγαίνετε
νά μου φέρετε τούς όμήρους μου...

'Ο 'Ιάκωβος Βαγιάν έγινε κατάχλωμος και μιά φρικία-
σις πέρασε όλο του τό κορμί.

— Κύριε ταγματάρχα, φώναξε με φωνή παλλομένη, είμαι
γέρος, φτωχός και άδύνατος. 'Αλλά στο στήθος μου πάλλει
γαλλική καρδιά. Αυτό μόνο έχω νά σας άπαντήσω: Προσ-
βάλατε άνάνδρωσ έναν παλαιό στρατιώτη τής Γαλλίας!

Και άφου είπε τά λόγια αυτά, ό 'Ιάκωβος Βαγιάν γύρισε
άπότομα τά νώτα του προς τόν Γερμανό και βγήκε έξω.

'Ο ταγματάρχης μπορούσε μ' ένα βλέμμα του νά διατάξει
τήν σύλληψή του, μά δέν τό έκανε. Τά βλέμματά του όμως
έλαμψαν από όργή κι' έστριψε με λύσσα τά μεγάλα του
μουστάκια.

"Επειτ' από λίγες στιγμές, άπευθυνόμενος προς έναν από
τούς ύπαξιωματικούς του, του είπε:

— Πάρε είκοσι άνδρες μαζί σου, διάλεξε την καλύτερη
άγροικία του χωριού και βάλε της άμέσως φωτιά. "Επειτα
πάλι θλέπουμε...

'Ο ύπαξιωματικός χαιρέτησε στρατιωτικά και βγήκε έξω.

Τήν ίδια ώρα, ό Λυκογιάννης, καθισμένος σ' ένα όροπέ-
διο του Μαύρου Λόφου κύτταζε τούς Πρώσσους νά πηγαί-
νοέρχονται κι' έμεινε στην ίδια θέση ως ότου νύχτωσε, κυ-
τάζοντας με βλέμμα όνειροπόλο τά σπίτια του Μαρέλ.

'Ο Λυκογιάννης άγνοούσε έντελώς τί είνε αυτό τό τρο-
μερό πράγμα πού οι άνθρωποι τό λένε πόλεμο, μά ήξερε
ότι οι Πρώσσοι ήσαν έχθροι των Γάλλων, κι' αυτό του έ-
φτανε.

Τήν προηγούμενη ήμέρα είχε παρακολουθήσει την έπί-
θεσι των 'Ελευθέρων Σκοπευτών έναντίον του γερμανικού
άποσπάσματος, και λίγες μέρες πριν, είχε παρασταθή μάρ-
τυς μιάς τρομερής σκηνής: είχε δη μερικούς Πρώσσους στρα-
τιώτες νά χτυπάν ένα χωρικό του Βλαινκούρ με τά κοντά-
κια των όπλων τους και νά τόν αφήνουν σχεδόν μισοπεθα-
μένο. "Εφτασε λοιπόν αυτό στο Λυκογιάννη για νά μισήσει
τούς Γερμανούς.

Είπαμε παραπάνω ότι ή νύχτα τόν βρήκε επάνω σ' ένα
άπό τά όροπέδια του Μαύρου Λόφου. 'Ετοιμαζόταν πειά νά
άποσυρθή στη σπηλιά του, όταν, έξαφνα, τρομερές κραυγές
πού έρχόντουσαν από τό Μαρέλ, έφτασαν ως αυτόν.

Συγχρόνως είδε μιά πελώρια φλόγα νά ύψώνεται προς
τόν ουρανό, μιά φλόγα τόσο μεγάλη, ώστε, έκτός από τό
χωριό, φώτισε και τό βουνό.

'Ο Λυκογιάννης κατάλαβε ότι κάποιο σπίτι καιγόταν. Και
άλλοτε είχε δη πυρκαϊά, αλλά από μακριά. Θέλησε λοιπόν
τώρα, πού του παρουσιαζόταν ή εύκαιρία, νά δη τό τρομερό
αυτό θέαμα κι' από κοντά.

"Αρχισε λοιπόν νά κατεβαίνει τό βουνό γρήγορος σαν ά-
στραπή και σε λίγο, άφου διέσχισε τά έξοχικά περιβόλια,
έφτασε κοντά στον τόπο τής πυρκαϊάς. Φοβήθηκε όμως μή-
πως τόν δούν και γι' αυτό τό λόγο κρύφτηκε σε μιά έγκα-
ταλελειμμένη καλύβα.

Τό σπίτι πού καιγόταν άπέιχε από την καλύβα αυτή μό-
λις τριακόσια μέτρα. Μπόρεσε λοιπόν ό Λυκογιάννης νά δη
περίφημα την πυρκαϊά και τούς Πρώσσους στρατιώτες πού
έμπόδιζαν τούς κατοίκους νά πλησιάσουν κι' άπαντούσαν
στις άπελπισμένες κραυγές και στις ίκεσίες τους με γέλια
σαρκαστικά και άγρια.

“Ενας άντρας και μία γυναίκα — ο ιδιοκτήτης της αγροικίας και η σύζυγός του — παρακαλούσαν τους στρατιώτες να τους επιτρέψουν τουλάχιστον να σώσουν τα δυστυχισμένα τους ζώα, που έκαναν τρομερό θόρυβο μέσα στους σταύλους.

Μά δάκρυα, παρακλήσεις, όλα πήγαιναν χαμένα...

Οι στρατιώτες τους έσπρωχναν χωρίς οίκτο. Ο ταγματάρχης τους είχε διατάξει: «Νά καούν όλα!...» Και καιγόntonταν όλα.

“Ανάμεσα απ’ το πυρπολούμενο σπίτι και τον κύκλο των στρατιωτών, τρεις αξιωματικοί έκοβαν βόλτες καπνίζοντας με όλη τους τη γαλήνη τα πούρα τους. Ο ένας απ’ αυτούς ήταν ο ταγματάρχης.

“Εξαφνα, ένας άντρας διέσχισε τον κύκλο των στρατιωτών κι έφτασε γρήγορα κοντά στους τρεις αξιωματικούς. Ήταν ο Ιάκωβος Βαγιάν, ο δήμαρχος του Μαρέλ.

— Κύριε, είπε, απευθυνόμενος προς τον ταγματάρχη με φωνή που έπαλλε από όργη, αυτό που κάνετε είναι άτιμο!

— “Α! απάντησε κυνικά ο Πρώσσο. “Αναψα ένα πυροτέχνημα για να διασκεδάσουν οι στρατιώτες μου!

— Πρώσσο! φώναξε με μεγαλύτερη ακόμα όργη ο δήμαρχος, ή πράξεις σου αυτή είναι άναυδη!...

Ο ταγματάρχης ύψωσε τότε το χέρι του και χτύπησε στο πρόσωπο το γέρο δήμαρχο.

Ναί! Ο Ιάκωβος Βαγιάν δεν είχε γελαστή. Ο Πρώσσος άξιωματικός ήταν πραγματικά άναυδος. (*)

Ο δυστυχισμένος γέρος κυριεύθηκε από ζάλη κι έκανε μερικά βήματα προς τα πίσω κλονιζόμενος.

“Επειτα άνωρθώθηκε, έτοιμος να ριχτεί έναντίον του άγροίκου αντίπαλου του.

“Αλλά δεν πρόφτασε...

“Από την καλύβια, όπου βρισκόταν ο Λυκογιάννης, είχε δει τα πάντα. Μόλις λοιπόν είδε τον ταγματάρχη να ραπίζει το δήμαρχο, πήδησε πάνω από ένα φράχτη, έρριξε κάτω ένα στρατιώτη που βρέθηκε μπροστά του και, όρμώντας κατά του ταγματάρχου, του κατάφερε μία δυνατή γροθιά κατάμουτρα και τον ξάπλωσε κάτω.

— Ο Λυκογιάννης! Είπ’ ο Λυκογιάννης! φώναξαν πολλοί απ’ το πλήθος.

“Ενας ψίθυρος όργης είχε διαδεχθεί το ράπισμα. Μία βοή ευχαριστήσεως άκούστηκε μετά τη γροθιά.

Οι παριστάμενοι χωρικοί είχαν ξεχάσει ότι ο Λυκογιάννης κατηγορείτο για ένα έγκλημα φριχτό. Δεν έβλεπαν παρά τον ήρωα εκείνης της στιγμής που είχε ίκανοποιήσει την άξιοπρέπεια του δημάρχου τους.

Ο Λυκογιάννης, πριν οι δύο άλλοι αξιωματικοί συνέλθουν από την έκπληξί τους, διέσχισε πάλι σαν σφαίρα τη γραμμή των στρατιωτών και χάθηκε μέσα στα περιβόλια.

Οι δύο αξιωματικοί βοήθησαν τον άρχηγό τους να σηκωθεί. Το πρόσωπό του ήταν καταματωμένο. Η μύτη του και τέσσερα δόντια του είχαν σπάσει...

Μία ώρα μετά το περιστατικό αυτό, οι Πρώσοι έφευγαν απ’ το Μαρέλ, παίρνοντας μαζί τους έναν αιχμάλωτο: τον Ιάκωβο Βαγιάν.

Μετά το κατόρθωμά του, ο Λυκογιάννης ξαναγύρισε στη

σπηλιά του και ξαπλώθηκε στο στρώμα του, που το είχε φτιαξει με ξερά φύλλα.

Ο ύπνος του όλη τη νύχτα ήταν πολύ ταραγμένος. “Ωνειρευόταν σπίτια που καιγόntonταν και κράνη στρατιωτών, άκουγε στεναγμούς και σαρκαστικά γέλια. Και, ανάμεσα στ’ άλλα, είδε έναν άξιωματικό με χρυσό κράνος να δέρνει άναυδη μία νέα. Τον άξιωματικό εκείνο τον άναγνώρισε άμέσως: ήταν ο Πρώσσος ταγματάρχης, τον όποιο είχε συγυρίσει τόσο καλά. Την νέα την άναγνώρισε επίσης: ήταν η “Εριέττα!

Σηκώθηκε βγάζοντας μία κραυγή φρίκης. Το μέτωπό του ήταν βρεγμένο από κρύο ιδρώτα κι η καρδιά του χτυπούσε πολύ δυνατά.

Πέρασε μισή ώρα για να συνέλθει έγγελως. Μία άχτινα φωτός, μπαίνοντας στη σπηλιά του, του άνήγγειλε ότι ο ήλιος είχε άνατείλει.

Σηκώθηκε τεντώνοντας και τα δύο του χέρια και προχώρησε ως μία σκοτεινή γωνιά της σπηλιάς. Μία ιδέα του είχε ρθη στο μυαλό του. Το χέρι του συνάντησε στο σκοτάδι το τουφέκι του κι ένας γρυλλισμός ευχαριστήσεως ξεφυγε από τα χείλη του.

Ποτέ του δεν είχε χρησιμοποιήσει το όπλο του για κυνήγι. “Ήξερε όμως το χειρισμό του γιατί του τον είχε διδάξει ο Ιάκωβος Γκροντέν.

Το τουφέκι, που τόσο καιρό είχε μείνει ήσυχο, θα εύρισκε τώρα τον προορισμό του. Ο Λυκογιάννης είχε αποφασίσει να κυνηγήσει τους Γερμανούς.

ΚΑ’

Ο ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ

“Αν και είκοσι χρόνων κατά την εποχή εκείνη ο Λυκογιάννης, επειδή δεν είχε πολιτογραφηθεί ποτέ, δεν έπιστρατεύθηκε όπως όλοι οι άλλοι νέοι της Γαλλίας. “Εν τούτοις μόνος του θέλησε να υπερασπιστεί την πατρίδα του που κινδύνευε κι έγινε “Ελεύθερος Σκοπευτής.

Πέρασε όλο σχεδόν το πρωί του καθαρίζοντας το όπλο, το όποιο είχε σκουριάσει από την πολυκαιρία κι όταν το έκαθάρισε κάπως, βύθισε το χέρι του σε ένα κούφωμα του θράχου και πήρε από εκεί το χρυσό νόμισμα που του είχε

δώσει ο άμαξάς Λαντόν. “Επειτα, παίρνοντας πάλι το τουφέκι του, απομακρύνθηκε γρήγορα.

“Επει’ από μιάς ώρας δρόμο, έφτασε στο Μπλαιγκούρ. “Όλοι οι κάτοικοι ήξεραν πια ότι την περασμένη μέρα ο άγριος είχε συγυρίσει όπως του άξιζε τον Πρώσο ταγματάρχη, ο όποιος είχε τολμήσει να ραπίσει ένα γέρο, το δήμαρχο του Μαρέλ.

— Δέστε το Λυκογιάννη! έλεγαν ο ένας στον άλλο, καθώς τον έβλεπαν να περνάει. “Εχει και τουφέκι!... Ποιος να του το έδωσε;... Πού να πηγαίνει;...

Τα χαμίνια πάλι φώναζαν:

— Νά ο Λυκογιάννης!... Καλημέρα, Λυκογιάννη!... Στο κυνήγι πηγαίνεις;

Ο Λυκογιάννης δεν έδινε καμία προσοχή. Άλλο προχωρούσε άργά, κυττάζοντας δεξιά κι άριστερά.

Τέλος στάθηκε μπροστά σ’ ένα μπακάλικο και, άνοίγοντας την πόρτα, μπήκε μέσα.

“Αμέσως μερικοί περιέργοι συγκεντρώθηκαν έξω απ’ την πόρτα. Ήταν η πρώτη φορά που έβλεπαν το Λυκογιάννη να μπαίνει σε κατάστημα και αυτός τους φάνηκε παράδοξο.

“Η μπακάλισσα, που ήταν τότε στιγμή εκείνη μόνη της, φοβήθηκε στην άρχή και τραβήγ ηκε πίσω απ’ τον πάγκο της.

“Επειτα, βλέποντας ότι ο Λυκογιάννης πήγαινε με ειρηνικούς σκοπούς, πήρε θάρρος και τον ρώτησε τί ήθελε.

“Ο Λυκογιάννης χτύπησε στα δάπεδο το όπλο του και, δει-

(*) Ο μυθιστοριογράφος στο κεφάλαιο αυτό και στα επόμενα χαρακτηρίζει ένα πολιτισμένο λαό σαν τους Γερμανούς με επίθετα καθόλου κολακευτικά και τους αποδίδει πράξεις καθόλου τιμητικές. “Ας ληφθεί όμως υπ’ όψιν ότι ο Αιμίλιος Ρίμπουργκ είναι Γάλλος κι’ ότι έγραψε το έργο του σ’ εποχή που η ήττα των συμπατριωτών του ήταν ακόμα πρόσφατη. “Αγριότητες βέβαια γίνονται σε κάθε πόλεμο, γιατί τις επιβάλλει ο ίδιος ο πόλεμος, μά δεν γίνονται από τον ένα μόνο από τους αντίπαλους,

χνοντας τὸ χρυσὸ νόμισμα, προσπάθησε νὰ δείξη μὲ νοήματα στὴ μπακάλισσα τί ἤθελε. Ἀλλὰ ἐκείνη δὲν κατάλαβε τίποτε.

Πίσω ἀπὸ τὸν Λυκογιάννη μερικοὶ εἶχαν μπῆ στὸ μπακάλικο καὶ ξαφνιάστηκαν πολὺ ὅταν εἶδαν στὰ χέρια του τὸ χρυσὸ νόμισμα.

— Πῶς; Ὁ Λυκογιάννης ἔχει χρήματα; ἀναρωτιόντουσαν. Ποῦ τὰ βρῆκε; Μήπως ἀνακάλυψε κανένα θησαυρὸ;

— Δὲν καταλαβαίνεις τί θέλει; ρώτησε ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τὴν μπακάλισσα.

— Ὅχι, μὰ τὴν ἀλήθεια!

— Καὶ μολαταῦτα εἶνε πολὺ εὐκολο νὰ τὸ καταλάβης. Θέλει σφαῖρες γιὰ τὸ ὄπλο του.

— Καλὰ λές! εἶπε ἡ μπακάλισσα.

Κι' ἔσπευσε νὰ βγάλῃ τὸ κουτί μὲ τίς σφαῖρες. Ἦσαν ὅλες καμμιὰ πενηνταριά. Ὁ Λυκογιάννης ἐπῆρε μίαν, τὴ δοκίμασε στὸ ὄπλο του κι' ἔγνεψε ὅτι ἤθελε καὶ ἄλλες.

— Φαίνεται ὅτι ἡ σφαῖρες αὐτὲς δὲν τοῦ σώνουν, εἶπεν ὁ χωρικός πού εἶχε μιλήσει. Ἀλλὰ, ἐπειδὴ κάνουν στὸ τουφέκι του, τίς παίρνει. Τύλιξέ τες σ' ἕνα χαρτί...

Τὸ μικρὸ δέμα ἐτοιμάστηκε ἀμέσως. Κ' ἡ μπακάλισσα, παίρνοντας τὸ χρυσὸ νόμισμα, ἔδωσε τὰ ρέστα στὸν Λυκογιάννη.

Ὁ ἀγριὸς ξαναγύρισε τότε στὸ δάσος περήφανος σὰν μεγάλος κατακτητής. Ὅταν θρέθηκε καὶ πάλι στὴν ἐρημιά, ἡ πρώτη του σκέψις ἦταν νὰ δοκιμάσῃ τὸ ὄπλο του. Τὸ γέμισε καὶ, σηματοδοτώντας τὸν κορμὸ ἑνὸς δέντρου, σὲ ἀπόστασι πενήντα μέτρων, πυροβόλησε δυὸ φορές.

Τὸ ὄπλο λειτούργησε καλά. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἔφτανε. Ἐπρεπε νὰ δῆ ἂν εἶχε πετύχει στὸ σημάδι. Ἐτρεξε λοιπὸν νὰ ἐξετάσῃ τὸν κορμὸ τῆς θελανιδιάς καὶ βρῆκε σ' αὐτὸν σὲ δύο δαχτύλων ἀπόστασι, τίς δυὸ σφαῖρες πού εἶχαν χωθῆ σὲ ἀρκετὸ βάθος.

Τὰ μάτια τοῦ Λυκογιάννη ἔλαμψαν.

Γέμισε καὶ πάλι τὸ τουφέκι του, ἀλλὰ δὲν πυροβόλησε πειὰ. Εἶχε δοκιμάσει πειὰ τὴν σκοπευτικὴν του δεξιότητα καὶ δὲν ἤθελε νὰ ρίξῃ ἄλλες σφαῖρες τοῦ κάκου.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα κιόλας ἄρχισε νὰ παραμονεύῃ σὲ διάφορα μέρη. Ἐπέβλεπε τοὺς δυὸ δρόμους πού ὠδηγοῦσαν στὸ Μαρέλ: τὸν θουνίσιον πού ἀπεῖχε διακόσια μέτρα ἀπὸ τὸν Μαῦρο Λόφο καὶ τὸν δρόμον τοῦ ποταμιοῦ.

Κατὰ τὸ μεσημέρι λοιπὸν, καθὼς παραμόνευε πίσω ἀπὸ ἕνα θράχο πού ἀπεῖχε καμμιὰ πενηνταριά μέτρα ἀπὸ τὸν πρῶτον δρόμον, εἶδε ἀπὸ μακρὰ δυὸ οὐλάνους πού προπορευόντουσαν ἑνὸς μικτοῦ ἀποσπάσματος, τὸ ὁποῖον ἐρχόταν γιὰ προμήθειες.

Στερέωσε τὸ τουφέκι του στὸν ὦμον του καὶ περίμενε. Ὅταν δὲ οἱ δύο καθαλλάρηδες ἔφτασαν ἀκριβῶς ἀπέναντί του, πυροβόλησε δυὸ φορές. Οἱ δυὸ οὐλάνοι σωριάστηκαν κάτω καὶ τὰ ἄλογά τους, κατατρομαγμένα, πῆραν τὴν κατηφορίαν.

Ὁ Λυκογιάννης ἀνωρθώθηκε τότε καὶ, βγάζοντας μίαν θριαμβευτικὴν κραυγὴν, γίνηκε ἀφαντοῦς μέσα στὰ δάση τοῦ Μαύρου Λόφου.

Ὅταν τὸ ἀπόσπασμα τῶν Πρώσων ἔφτασε κοντὰ στοὺς δυὸ οὐλάνους, βρῆκε τὸν ἕναν νεκρὸ καὶ τὸν ἄλλο θανάσιμα πληγωμένο.

Μετὰ λίγες μέρες, κι' ἕνας ἄλλος Γερμανὸς στρατιώτης χτυπήθηκε θανάσιμα ἀπὸ μίαν σφαῖρα τοῦ Λυκογιάννη.

Ἦταν σπάνιον νὰ περάσῃ ἐχθρικό ἀπόσπασμα, εἴτε ἀπὸ τὸν ἕνα δρόμον, εἴτε ἀπὸ τὸν ἄλλο, καὶ νὰ μὴν πυροβοληθῇ ἀπὸ τὸν Λυκογιάννη. Οἱ Πρώσοι δὲν πλησίαζαν πειὰ πρὸς τοὺς δρόμους ἐκείνους παρὰ μὲ τὴν

μεγαλύτερη προφύλαξι...

Τοῦ κάκου προσπαθοῦσαν νὰ μάθουν ποιὸς ἦταν ὁ τολμηρὸς ἐκεῖνος σκοπευτὴς πού τοὺς θέριζε μὲ τίς σφαῖρες του χωρὶς νὰ φαίνεται καθόλου. Ρωτοῦσαν τοὺς χωρικούς, τοὺς ἀπειλοῦσαν, μὰ ἐκεῖνοι ἔκαναν πῶς δὲν καταλάβαιναν περὶ τίνος ἐπρόκειτο.

Δυστυχῶς, ὅμως, σὲ κάθε μέρος ὑπάρχουν ἀνθρωποὶ τιποτένιοι, πού βάζουν παραπάνω ἀπὸ κάθε ἄλλο αἰσθημα τὸν ἐγωῖσμό τους. Ἔτσι, μίαν μέρα, ἕνας χωρικός, γιὰ νὰ πάρῃ πίσω τὸ ἄλογό του, πού οἱ Πρώσοι τοῦ εἶχαν κατασχέσει, πρόδωσε τὸν Λυκογιάννη καὶ ὑπέδειξε τὸ καταφύγιό του στὸν Μαῦρο Λόφο.

Ὁ προδότης ἀνταφείφθηκε παίρνοντας πίσω τὸ ἄλογό του. Συγχρόνως διακόσιοι πενήντα Πρώσοι διευθύνθηκαν ἀθόρυβα πρὸς τὸ Μαῦρο Λόφο καὶ τὸν περικύκλωσαν ἀπ' ὅλες τίς μεριές.

Ὅταν ἡ κύκλωσις συμπληρώθηκε, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀποσπάσματος διέταξε ἐπιθεῖν, σὰν νὰ εἶχαν ἀντίπαλό τους ἕνα τοῦλάχιστον λόχον. Ἔτσι, ἐνῶ ἕνα μέρος τοῦ ἀποσπάσματος κυρίευε ἐξ ἐφόδου τὸν Μαῦρο Λόφο, οἱ ὑπόλοιποι, παραταγμένοι μέσα στὸ δάσος, ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ πυροβολήσουν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν μπορούσαν νὰ πλησιάσουν στοὺς θράχους, γιὰ τ' ἀγκάθια τοὺς ἔφραζαν τὸ δρόμον, οἱ στρατιῶτες ἀναψαν δαυλιὰ, τὰ ὁποῖα πέταξαν μέσα στοὺς θάμνους καὶ ἔτσι σὲ λίγο ὁ Μαῦρος Λόφος γέμισε ἀπὸ φλόγες καὶ καπνοῦς.

Ἡ φωτιά ἀπλωνόταν καὶ ἀπειλοῦσε νὰ κάψῃ ὅλο τὸ δάσος, ἀλλὰ λίγο τοὺς ἔμελλε γι' αὐτὸ τοὺς Πρώσους.

Εὐτυχῶς σὲ λίγο ἄρχισε νὰ θρέχῃ καὶ ὁ ἀνεμος πού φυσοῦσε βορειοδυτικῶς ἔφερε τίς φλόγες πρὸς τὸ θραχῶδες μέρος. Ὡστόσο τὰ ἀγκάθια κάηκαν κ' οἱ Γερμανοὶ μπόρεσαν νὰ σκαρφαλώσουν στὸ μέρος αὐτό.

Σὲ λίγο, ἀνακάλυψαν τὴν εἴσοδον μίαν σπηλιάς. Δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀμφιβολία: τὸ καταφύγιον τοῦ Λυκογιάννη ἦταν ἐκεῖ μέσα. Αὐτὸ φαινόταν ἀπὸ τὸ χῶμα ὅπου ἦσαν ἀποτυπωμένα θήματα, καθὼς κι' ἕνα καλάθι, χονδροειδῶς πλεγμένο, γεμάτο σαλιγκάρια, πού θρισκόταν στὴν εἴσοδον τῆς σπηλιάς.

Δύο στρατιῶτες, μὲ ἀναμμένους δαυλοὺς, προχώρησαν μέσα στὴ σπηλιά, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ ἕξ ἄλλους, πού κρατοῦσαν τίς λόγχες τους προτεταμένες.

Γιὰ πρώτη φορά, ἀπὸ τότε πού ὑπῆρχε, ἡ σκοτεινὴ κατοικία τοῦ Λυκογιάννη, φωτίστηκε ἐντελῶς.

Οἱ στρατιῶτες βρῆκαν τὸ ἀπὸ ξερὰ φύλλα στῶμα τοῦ ἀγρίου, θερμὸ ἀκόμα, πράγμα πού φανέρωνε ὅτι ὁ Λυκογιάννης εἶχε περάσει ἐκεῖ τὴ νύχτα του.

Ἀλλὰ τοῦ κάκου ἔψαξαν σὲ κάθε γωνιά, σὲ κάθε κούφωμα. Τὸν ἴδιον δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν βροῦν πουθενά.

Ἀλλὰ πού ἦταν;

Ὅχι καὶ πολὺ μακρὰ.

Ὁ Λυκογιάννης θρισκόταν σ' ἕνα κοίλωμα τῶν θράχων ἀπρόσιτο, πενήντα πόδια πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν Πρώσων, προφυλαγμένος ἀπὸ τίς σφαῖρες των καὶ μὴ διατρέχοντας κανένα κίνδυνον.

Ἐξ ἄλλου, καὶ ἂν ἀκόμα ἤξεραν τὸ καταφύγιό του αὐτό, θὰ ἦταν ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ τὸν συλλάβουν.

Τὸ φύλαγε τὸ θάραθρον στὸ ὁποῖον ἡ Ἐριέττα ντὲ Σιμέζ λίγο ἔλειψε νὰ γκρεμισθῇ. Οἱ αἰχμηροὶ θράχοι του ἀπλωνόντουσαν σὰν δόντια θηρίου. Ἐκτὸς ἀπ' τὸν Λυκογιάννη, κανεὶς ἄλλος δὲν θὰ κατάρθωνε ποτέ νὰ κατέβῃ στὴ φριχτὴ ἐκείνη τρύπα, πού ἔφτανε ὡς τὸ κέντρο τοῦ Μαύρου Λόφου.

Μέσα στὴ σπηλιά οἱ στρατιῶτες βρῆκαν τὸ τουφέκι καὶ τίς

Ὁ Λυκογιάννης εἶχε ἀποφασίσει νὰ κυνηγήσῃ τοὺς Γερμανοὺς...

σφαίρες του άγριου.

Έλεεινό τρόποιο! Άξιωματικοί και στρατιώτες λυσοῦσαν, θλέποντας πώς ο έχθρός τους είχε ξεφύγει και πώς ήσαν αναγκασμένοι να γυρίσουν πίσω όπως είχαν έρθει, δηλαδή μ' άδειανά χέρια.

Όστόσο πριν απομακρυνθούν, οι στρατιώτες άδειασαν τα όπλα τους μέσα στη σπηλιά, της οποίας τα τοιχώματα γέμισαν από σφαίρες.

Επίδειξις μανίας, περιττή όμως κι' άνόητη

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ

Α'

Η ΣΗΜΑΙΑ

Η καταστρεπτική μάχη της 1ης Σεπτεμβρίου 1870, της οποίας συνέπεια υπήρξε η παράδοσις του Σεντάν, υπήρξε και το τελευταίο χτύπημα κατά της δυστυχισμένης Γαλλίας.

Μιά όλόκληρη στρατιά αιχμαλωτίστηκε από τους Γερμανούς κι' αναγκάστηκε να παραδώση στον έχθρό τα άλογά της, τα κανόνια της, τις άποσκευές της, κι' αυτές ακόμα τις σημαίες της. Ήταν πραγματικά τρομερή η καταστροφή.

Ένα μήνα περίπου μετά τη μάχη αυτή, ένα πρωί του Οκτωβρίου, ένας νέος με ρούχα χωρικού, με άρθύλες και με στρατιωτικό πλήκιο παρουσιάστηκε στα γραφεία του ύπουργείου των Στρατιωτικών στο Τουρ, όπου είχε μεταφέρει την έδρα της η γαλλική κυβέρνηση.

Η άρρενωπή και ώραία του φυσιογνωμία τραβοῦσε άμέσως την συμπάθεια και στην έκφρασι του θλέμματός του ήταν ζωγραφισμένη μια θαυεία θλίψις.

— Τί αγαπάτε; τον ρώτησε ο υπάλληλος, προς τον όποιο άπευθύνθηκε.

— Κύριε, του άπάντησε εκείνος, έλαβα μέρος στη μάχη του Σεντάν, και έρχομαι τώρα από το Βέλγιο. Ήμουν αιχμαλωτος, αλλά κατώρθωσα να ξεφύγω.

— Καλά, είπεν ο υπάλληλος χωρίς να ξαφνιαστή καθόλου.

Κάθε μέρα, άξιωματικοί και στρατιώτες, ξεφεύγοντας από την αιχμαλωσία, παρουσιαζόντουσαν στο ύπουργείο των Στρατιωτικών.

— Σε ποιό Σώμα υπηρέτησατε; τον ρώτησε ο υπάλληλος.

— Στο ίππικό.

— Τότε θ' άπευθυνθήτε άλλου. Άκολουθήστε με.

Βγήκαν κ' οι δυο από το γραφείο κι' ανέβηκαν στο παραπάνω πάτωμα. Εκεί, ο υπάλληλος, άνοίγοντας μια πόρτα, άνήγγειλε τον νέο, με τα ακόλουθα λόγια:

— Ένας δραπέτης του Σεντάν, ίππεύς.

Ο νέος μπήκε σ' ένα γραφείο και θρέθηκε μπροστά σε τέσσερες κυβερνητικούς υπάλληλους, απ' τους όποιους ο ένας είχε στην κομμοδόχη του την ταινία της Λεγεώνας της Τιμής.

Συγχρόνως κ' οι τέσσερες κύτταξαν τον νέο και κατόπιν αυτός που είχε την ταινία της Λεγεώνας και ο όποιος ήταν βέβαια άνώτερος από τους άλλους, τον ρώτησε με φωνή που φανέρωνε καλωσύνη:

— Έτσι λοιπόν, φίλε μου, ήσουν στο Σεντάν;

— Μάλιστα.

— Σε ποιό τάγμα;

— Στο δέκατο των δραγόνων, υπό τον ταγματάρχη Μισέλ.

— Τί βαθμό είχες;

— Λοχίας.

Οι τέσσερες κυβερνητικοί υπάλληλοι κυττάχτηκαν ξαφνιασμένοι. Από την ευγενική φυσιογνωμία του νέου και τους λεπτούς τρόπους του, είχαν νομίσει πώς ήσαν άνώτερος άξιωματικός.

— Ονομάζομαι Ιάκωβος Γκραντέν, είπεν ο νέος, και γεννήθηκα στο Μαρέλ, στο διαμέρισμα του Έπινάλ.

— Πολύ καλά. Τί ζητάτε τώρα;

— Κύριε, άπάντησε ο Ιάκωβος Γκραντέν με φωνή συγκινημένη, άνήκω διπλά

στη Γαλλία: ως παιδί της και ως στρατιώτης της. Το μόνο που ζητάω είναι να μου δοθούν πάλιν όπλα για να πολεμήσω κατά των έχθρών της πατρίδας μου. Λίγο με μέλλει αν καταταχθώ πάλι στο ίππικό ή στο πεζικό. Το μόνο που θέλω είναι να πολεμήσω.

— Έστω. Άλλά θα θέλης βέβαια να διατηρήσης και το βαθμό σου;

— Μάλιστα, κύριε. Όστόσο, αν ύπάρχη καμμιά δυσκολία σ' αυτό, μπορώ να καταταχθώ και ως άπλός στρατιώτης.

— Δεν θα σου άφαιρεθής ο βαθμός σου. Άπεναντίας μάλιστα θα έχης και κάθε δικαίωμα να προβιθαστής. Θα διατάξω να πιστοποιηθή ή ταυτότητά σου και να έξετασθή ή αίτησίς σου.

Έπειτα χτύπησε ένα κουδοῦνι και είπε στον κατώτερο υπάλληλο που παρουσιάστηκε άμέσως:

— Ίδου ο λοχίας Ιάκωβος Γκραντέν, του δεκάτου των δραγόνων. Με τις πληροφορίες που θα σου δώση ο ίδιος θα έτοιμάσης τον ύπηρεσιακό του φάκελλο.

— Μάλιστα, στρατηγέ μου, άπάντησε ο υπάλληλος.

Τότε ο στρατηγός γυρίζοντας προς τον Ιάκωβο Γκραντέν, τον ρώτησε:

— Άλήθεια, λοχία, έχεις χρήματα;

— Μοῦ μένουν ακόμα λίγα...

— Καλά, να ξαναγυρίσης αύριο το πρωί.

Κι' έγινε σ' αυτόν ν' ακολουθήση τον υπάλληλο...

Πριν αποσυρθώ, κύριοι, είπε τότε ο Ιάκωβος Γκραντέν, έχω καθήκον να σας παραδώσω ένα πράγμα, που μοῦ φαίνεται ότι πρέπει να είναι αγαπημένο σε κάθε γαλλική καρδιά και που το φύλαξα ως σήμερα με θρησκευτική ευλάβεια.

Όλων τα βλέμματα προσηλώθηκαν επάνω στον Ιάκωβο.

Τότε εκείνος άνασήκωσε τον επενδύτη του και, ξεκουμπώνοντας το σακκάκι του, έβγαλε από μέσα ένα μικρό δέμα, τυλιγμένο προσεχτικά με άσπρο χαρτί.

Το άνοιξε κατόπιν άργά, ενώ οι τέσσερες άξιωματικοί σηκωνόντουσαν απ' τις θέσεις τους, και ξεδίπλωσε μια σημαία, κατατρυπημένη από τις σφαίρες.

— Τουλάχιστον, είπε με τόνο που φανέρωνε τον μεγάλο πατριωτισμό του, οι Γάλλοι δεν μάς την έπληραν κι' αυτήν!

Έπακολούθησε μια στιγμή σιωπής.

Όλοι κύτταξαν τον Ιάκωβο με θαυμασμό άπερίγραπτο.

Τέλος, ο στρατηγός τον ρώτησε:

— Πώς ή σημαία αυτή θρίσκεται στα χέρια σου;

Τότε ο Ιάκωβος Γκραντέν άπάντησε:

— Πολεμούσαμε με μανία όλόγυρα στο Σεντάν, στο Βαζέλ, στο Φλουάν και προπάντων στο λόφο Ίλλυ. Παρ' όλο μας το θάρρος και την άνδρεία των άξιωματικών μας, οι όποιοι έπεφταν ο ένας κατόπιν του άλλου, δεν μπορέσαμε ν' άντισταθούμε στο άκάθεκτο πλήθος των έχθρών. Μας είχαν αποκλείσει από παντού κι' εκατοντάδες κανόνια μάς έδιωχναν απ' τις θέσεις μας, δεκατίζοντας τις γραμμές μας.

»Άπελπισμένοι και ξετρελλαμένοι οι άξιωματικοί και στρατιώτες έφευγαν προς

το Σεντάν, ακολουθούμενοι από την φωτιά που ξερονούσαν ή πρωσοικές πυροβολαρχίες.

»Έξαφνα μια τρομερή σύγκρουσις άρχισε κι' εγώ θρέθηκα στη μέση της. Ένώ δύο γερμανικά τάγματα μάς ριχνόντουσαν από τα δεξιά, το πυροβολικό από τ' αριστερά έξακολουθούσε το καταστρεπτικό έργο του. Όστόσο δεν μπορούσε να τους αφήσουμε να μάς ξεκάνουν έτσι οι έχθροί... Άντισταθήκαμε άνδρεία κι' άπελπισμένα κι' όσοι σκοτώθηκαν πούλησαν ακριβά τη ζωή τους...

»Το άλόγο μου σκοτώθηκε σε κάποια στιγμή από μια σφαίρα κι' εγώ παρατώντας το, άρχισα να μάχωμαι πεζός. Παράτησα το σπαθί μου, το όποιο, εκείνη τη στιγμή έλάχιστα μοῦ χρησίμευε και άρπαξα το όπλο ενός γενναίου στρατιώτη που είχε σκοτωθή κοντά μου. Τυχσίως θρέθηκα τότε κοντά στη σημαία, ή όποία ήταν κιάλας κατατρυπημένη από τις σφαίρες, όπως την βλέπετε τώρα.

»Έξαφνα, ο άξιωματικός, ο όποιος την κρατούσε σωιάστηκε νεκρός. Ένας άλλος την άρπαξε, μά κι' αυτός σκοτώθηκε σε λίγο, γιατί ή σημαία μας είχε γίνει στόχος των πρωσοικών σφαιρών. Ένας έπιλοχίας την ήλκωσε και όλοι τότε συγκεντρωθήκαμε γύρω του.

(Άκολουθεί)

